

IMPRESSIONISME

Presentaties BAC

26/11/2022

MARINA BAEYENS

ANNA BOCH

Bretoense kusten, 1901

ANNA BOCH

- ❖ Schilderij genaamd, “Bretoense kusten”
- ❖ Geschilderd in 1901 door Ann Boch (°1848-+1936)
- ❖ Olieverf op canvas H108cm x B146,5cm
- ❖ Te bewonderen in Museum voor Schone Kunsten te Brussel

Algemene kenmerken:

- Groot werk.
- Geschilderd in open lucht.
- Spontane penseelbewegingen dus beweeglijk.
- Momentopname (zonder voorafgaande schetsen).
- Veel lichtinval.

Wat verradt dat dit een kunstwerk is van Anna Boch?

- Anna schildert veel kustlandschappen, de klif en rotsen omvatten een groot deel van het doek alsook een kiezelstrand en bootje.
- De zee en golven zijn een hymne aan het licht.
- Het schilderij omvat vele kleuren in verscheidene nuances.

Waarom spreekt het werk mij persoonlijk aan?

- De kleuren en het licht geven me het gevoel dat ik zelf aan de klif zit met weids uitzicht en de zeebries voel in de haren.

Wie is Anna Boch?

Anna is een Belgische schilderes van landschappen en stillevens, geboren in La Louviere (Provincie Henegouwen).

Ze komt uit een welgesteld, creatief gezin. Haar broer Eugene is eveneens kunstschilder. Samen met haar broer volgde ze les in de “Genkse School”. Later kreeg ze les van Theodore Baron.

In 1880 debuteerde ze in het salon van Brussel en later -in 1885- in het salon van Parijs.

Vanaf 1888 tonen haar werken een invloed van Theo Van Rysselberghe namelijk, lichtinval en weerkaatsing van de zee. Haar werken vertonen steeds meer krachtige penseeltrekken en een helder kleurenpalet.

In 1889 maakte Theo Van Rysselberghe van haar een neo-impressionistisch portret wat zorgde dat ze steeds meer naamsbekendheid kreeg in België en in het buitenland.

Rond de eeuwwisseling reist ze vaak naar het buitenland en bezoekt ze landen zoals Nederland, Frankrijk, Spanje, Marokko en hierdoor ontdekt ze de verschillende mogelijke lichtinvallen.

Na WO I veranderde haar techniek door het gebruik van nog krachtigere en contrasterende kleuren welke aanleunde bij het Fauvisme, zonder echt tot deze richting te behoren.

Vanaf 1925 gaat haar gezondheid sterk achteruit wat haar noodzaakte om te werken in haar atelier waar ze zich beperkte tot het schilderen van portretten en stillevens van bloemen.

Haar belangrijkste werken zijn:

- ❖ Landschappen
- ❖ Zonnige stranden
- ❖ Belgische, Franse en Nederlandse kusten
- ❖ Stillevenen met bloemen

Bij haar overlijden, schonk ze een deel van haar schilderijen aan haar petekind en dochter van haar tuinman, Ida van Haelewijn.

Op vele van deze schilderijen zie je Ida als klein kindje in de tuin.

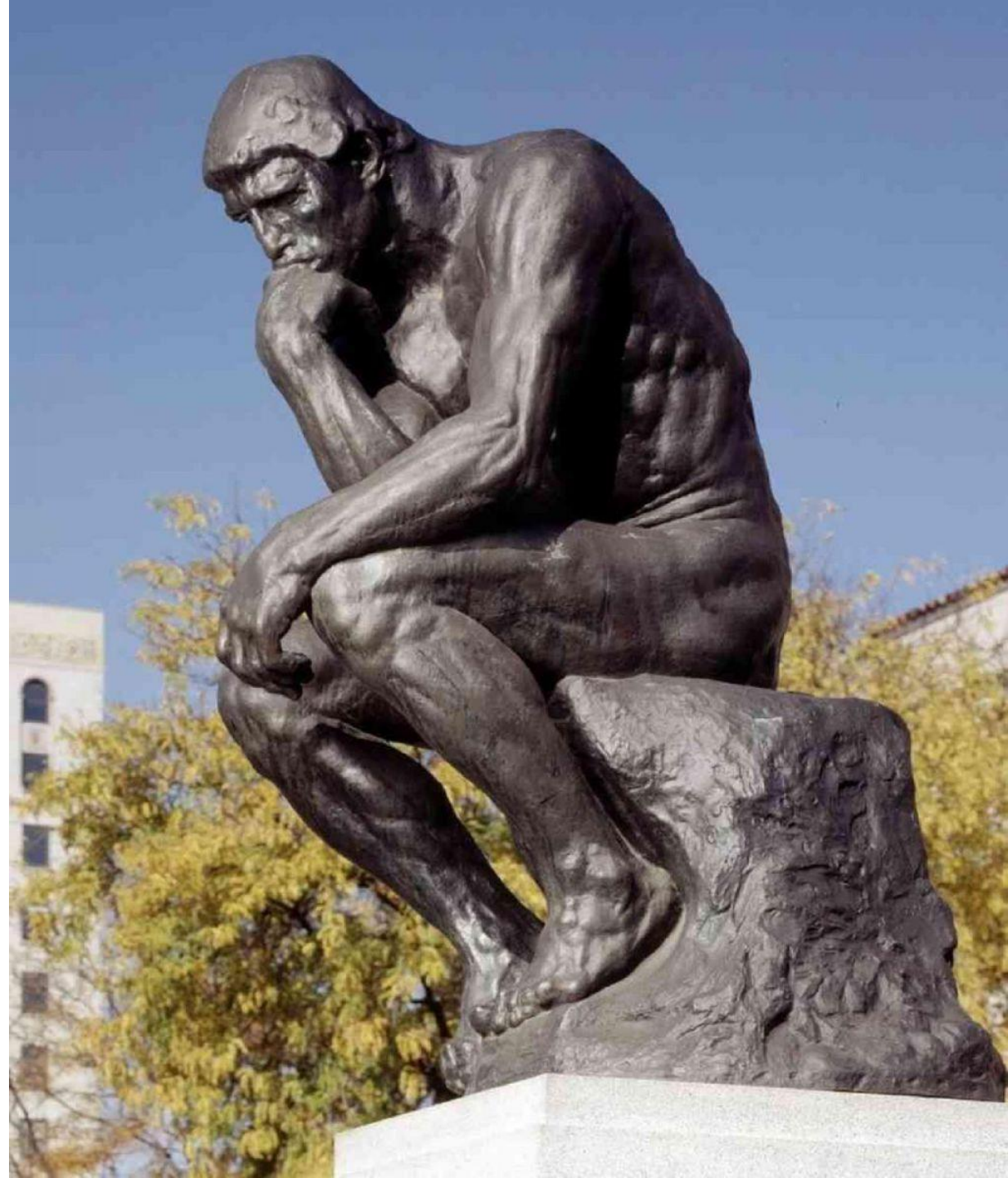
JOHAN LAMBRECHTS

AUGUSTE RODIN

De Denker, 1881

AUGUSTE RODIN

De Denker, 1881
1,89 x 98 x 1,4m

LE PENSEUR

De denker, Le penseur 1881

afmetingen 1,89 m x 98 cm x 1,4m

Auguste Rodin, (1840-1917), werd als beeldhouwer lang 3 jaar geweigerd aan de école des beaux arts omdat zijn werk te vrijpostig was.

In 1880 kreeg hij zijn eerste officiële opdracht, le porte d'enfer of hellepoort voor het museum voor decoratieve kunsten in Parijs.

Maakte een 200 beelden voor die poort, oa de denker en de kus.

Rodin is tijdens een reis door Italië in 1875 geïnspireerd door Michelangelo en door Rafaël.

Zijn werk is emotioneel en levendig en hij bereikt dat vooral door de lichtinval. Initieel werd hij er zelfs van beschuldigd dat hij afgietsels nam van echte mensen.

Werk is geboetseerd in klei, nadien maakte hij een mal in gips en goot dit nadien af in brons, werken staan in hotel Biron, het Rodinmuseum in Parijs, op zijn graftombe en in Kopenhagen

Persoonlijk; -zeer mooi werk, inderdaad levendig en vol uitdrukking

- is sterk filosofisch getint, de denker

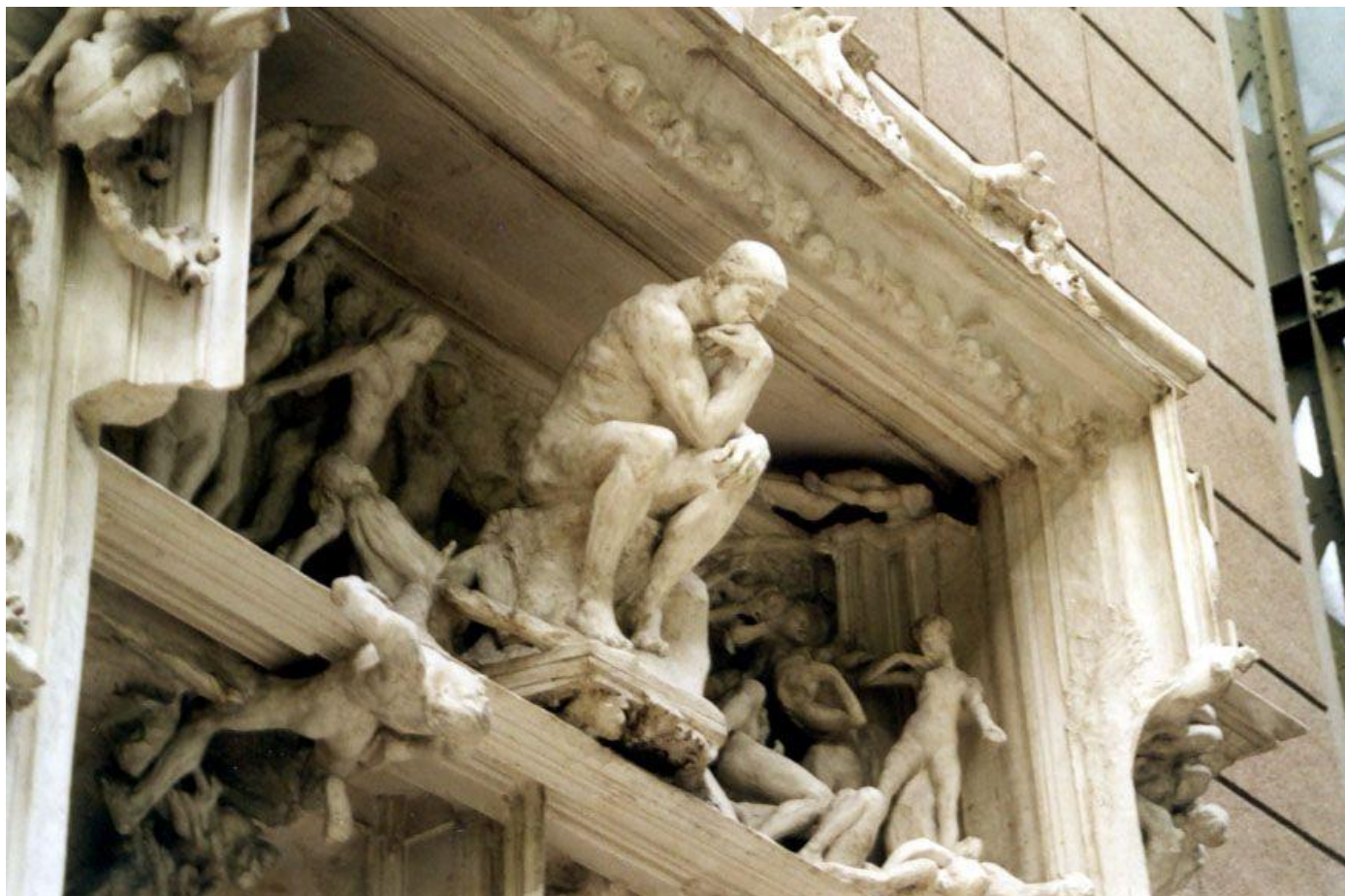
- brons is een speciale element, gezien zo weerstandig aan corrosie. Kan vele duizenden jaren weerstaan

Gipsmodel Musee d'Orsay

La Porte de l'Enfer (Hellepoort)

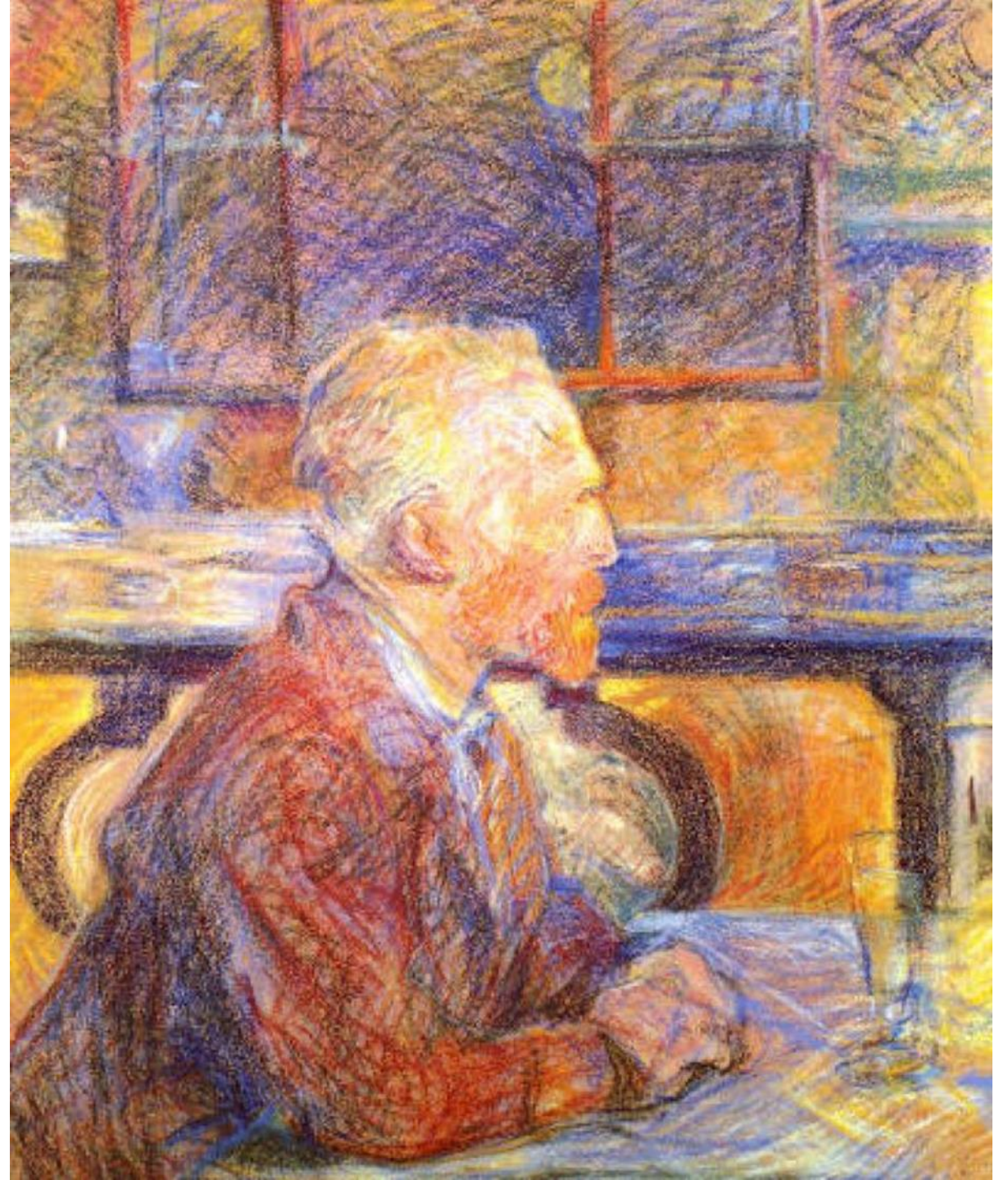
Brons in Musée Rodin

HILDE VERSMISSSEN

Portret van
Vincent van Gogh
1887

**Henri de
Toulouse-Lautrec
(1864 – 1901)**

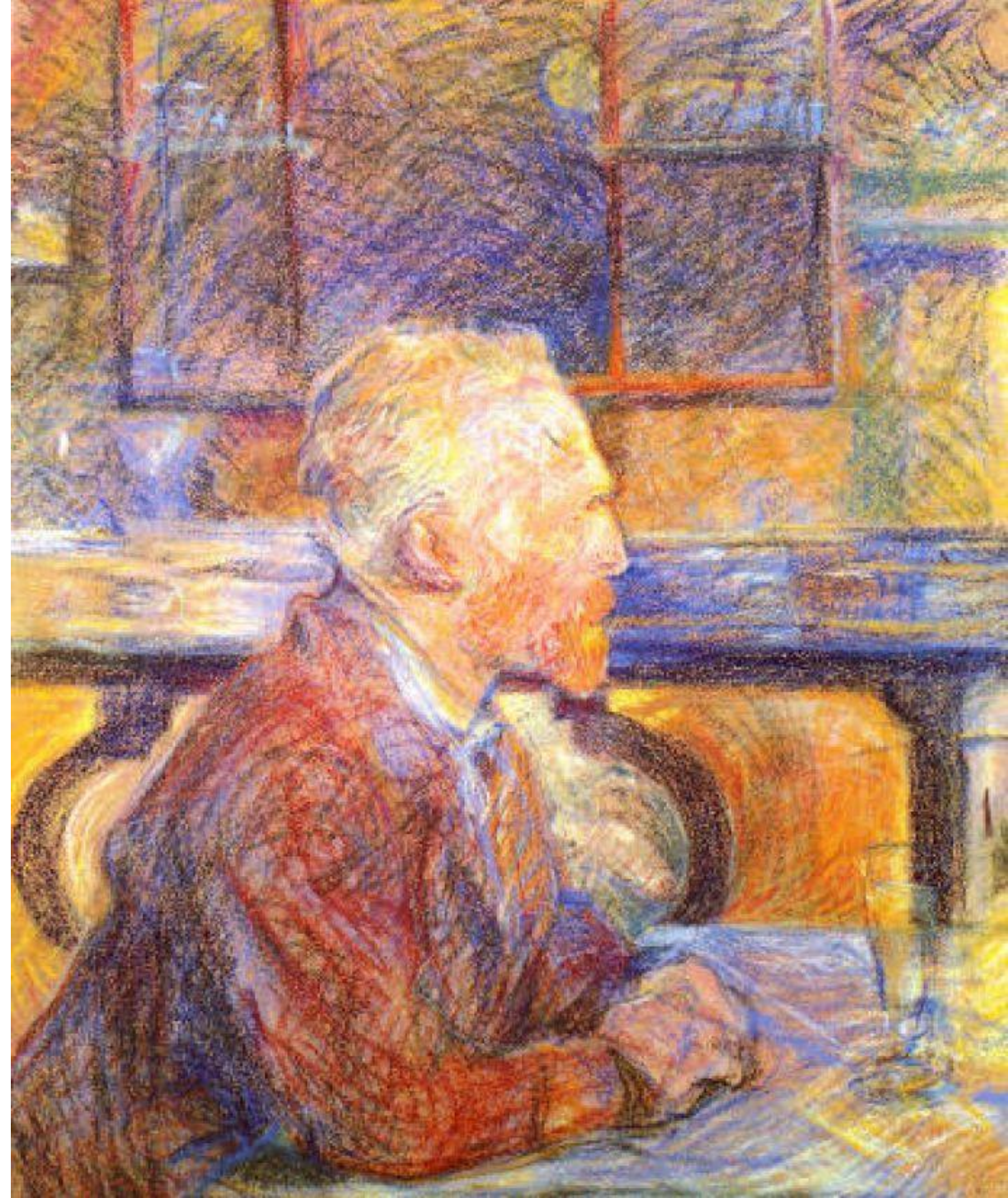
Henri de Toulouse-Lautrec (1864 - 1901)

- Franse schilder en illustrator van het Parijse nachtleven. TL is gekend voor het sprekend weergeven van karaktertrekken of de sfeer van wat gebeurt.
- Erfelijke botziekte : als volwassene klein (1,52 m) met zwak beendergestel. Geboren in een rijke aristocratische familie (inteelt?)
- Link met Vincent van Gogh: Toulouse – Lautrec ontmoette Van Gogh, die elf jaar ouder was dan hij, in Parijs, in het atelier van Fernand Cormon (schilder), waar ze allebei les volgden (1886 – 1887). Van Gogh woonde toen bij zijn broer Theo, in de wijk Montmartre. Vincent ging vaak naar de bijeenkomsten met kunstenaars die Toulouse-Lautrec in zijn atelier organiseerde.
- Ondanks hun totaal verschillende achtergronden, karakter (Vincent overgevoelig, Henri extrovert) en manier van leven, waren ze beiden buitenstaanders , en vonden ze elkaar in de passie voor kunst.
- *Toulouse-Lautrec verdedigde begin 1890 zijn vriend op de tentoonstelling van 'Les Vingt' in Brussel. Van Gogh had zes schilderijen ingezonden. Toulouse-Lautrec was zo boos over sommige negatieve opmerkingen over Vincents werk dat hij ruzie kreeg met een andere kunstenaar en hem uitdaagde tot een duel (dat niet heeft plaatsgevonden).*
- Theo kocht in 1888 zijn werk *Poudre de Riz*, waarschijnlijk op aanraden van Vincent. (Van Gogh Museum in Amsterdam).
- *Meer weten over TL:*

https://www.moma.org/documents/moma_catalogue_1841_300298303.pdf

Portret van Vincent van Gogh

- 1887, Parijs, getekend in een café Café du Tambourin
- een krijt op karton: blauw oranje geel
- Enigste gekend portret in profiel
- 54 x 45 cm
- Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting)

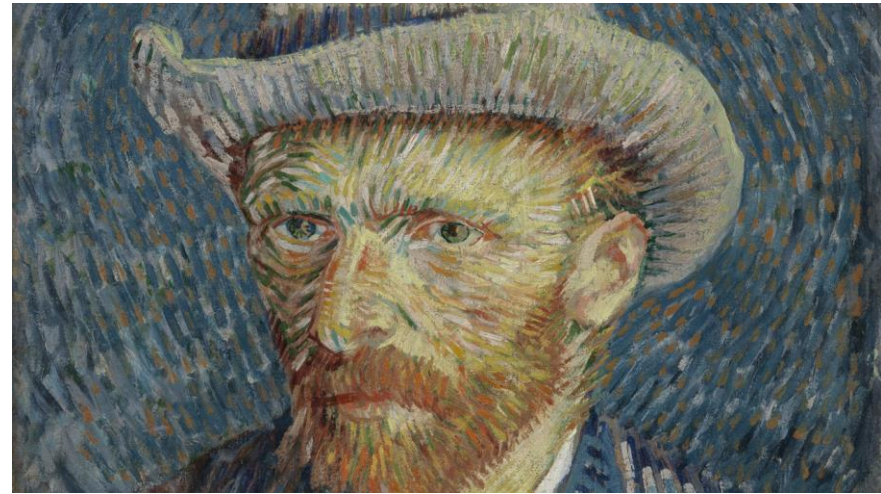

Portret van Vincent Van Gogh

Er zijn zo'n 35 zelfportretten van hem bekend. Daarop is te zien dat hij rood haar had, groene ogen en een hoekig gezicht. Maar toch zijn de gezichten steeds verschillend.

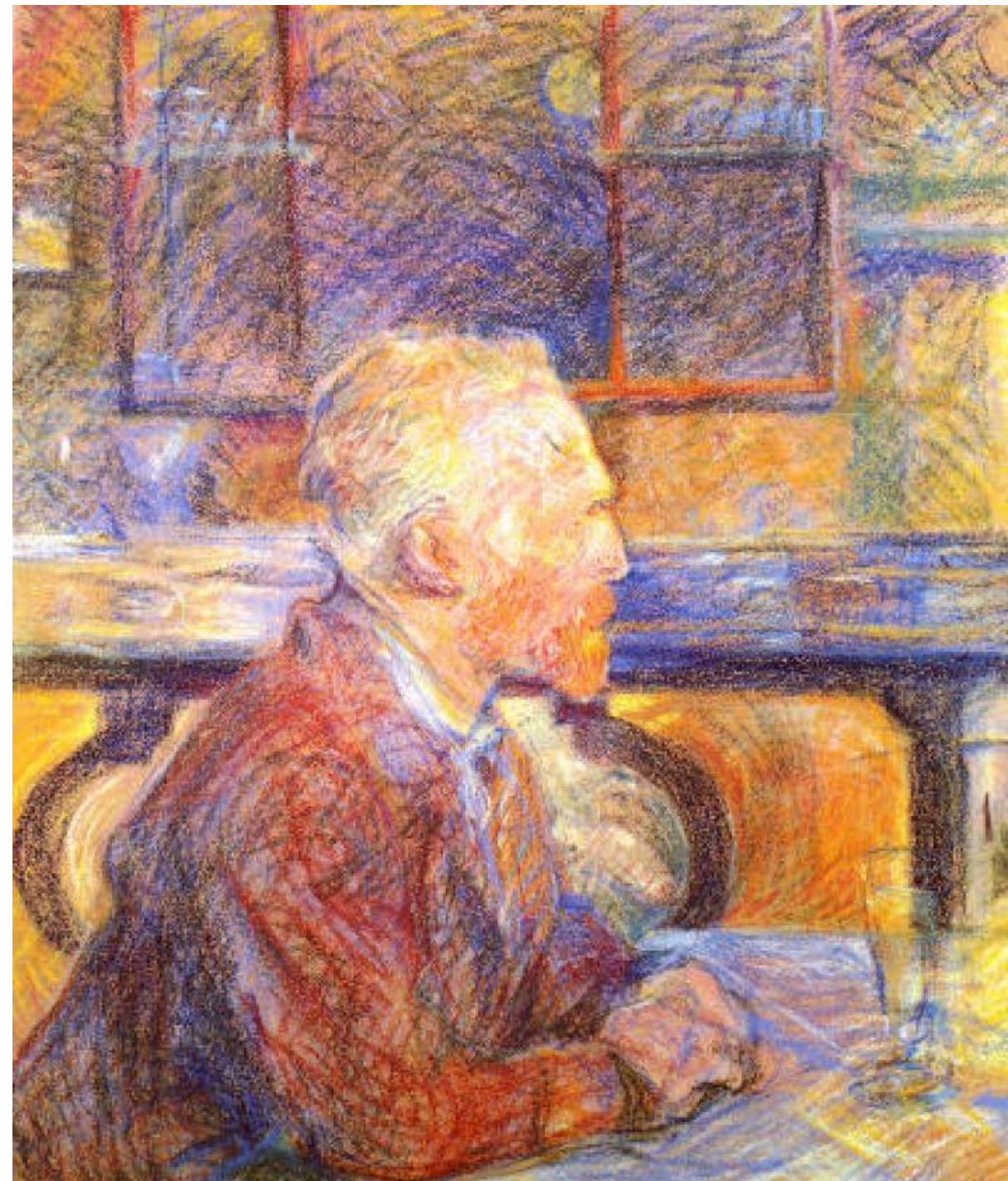
Vincent schreef zelf:

'Ze zeggen - en dat geloof ik heel graag - dat het moeilijk is jezelf te kennen - maar het is evenmin eenvoudig jezelf te schilderen'.

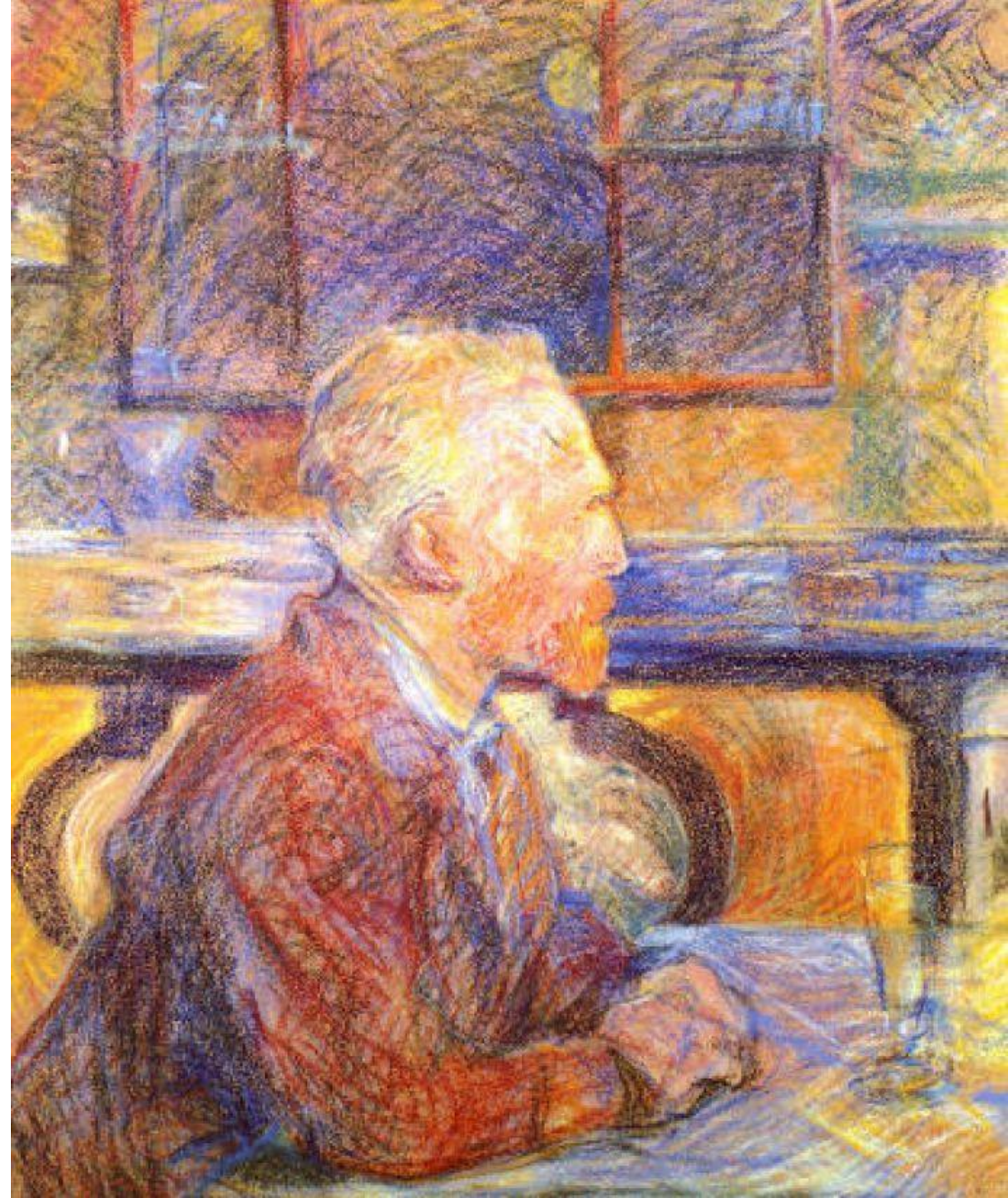
Portret van Vincent Van Gogh

- “Met slechts een paar pastelstreken op karton legde Henri de manische en gepassioneerde persoonlijkheid van deze interessante roodharige vreemdeling vast. Dit portret, impressionistisch maar niet helemaal, is het meest emotioneel geladen portret van Van Gogh, en het slaagde erin iets vast te leggen dat Vincent zelf nooit deed; fysieke nauwkeurigheid. Henri tekende precies Vincents haakneus en dunne, lichte, bijna onbestaande wenkbrauwen: eigenschappen die veel voorkomen in Van Goghs familie. Tegelijkertijd legde hij zijn innerlijke leven vast, zijn intensiteit, opwinding en angst, de buitenstaander. Intense gele en paarsblauwe kleuren en opvallende lijnzetting, alsof ze haastig zijn genomen, geven allemaal intensiteit aan Van Goghs uiterlijk en zijn positie in die nachtclub, gekleed in gehavende kleren, zwijgend zittend, met een glas absint voor zich. Henri tekende Vincent zoals iedereen de zijne zag; als een wild dier dat elke seconde wacht om te springen.” *(bron onbekend)*

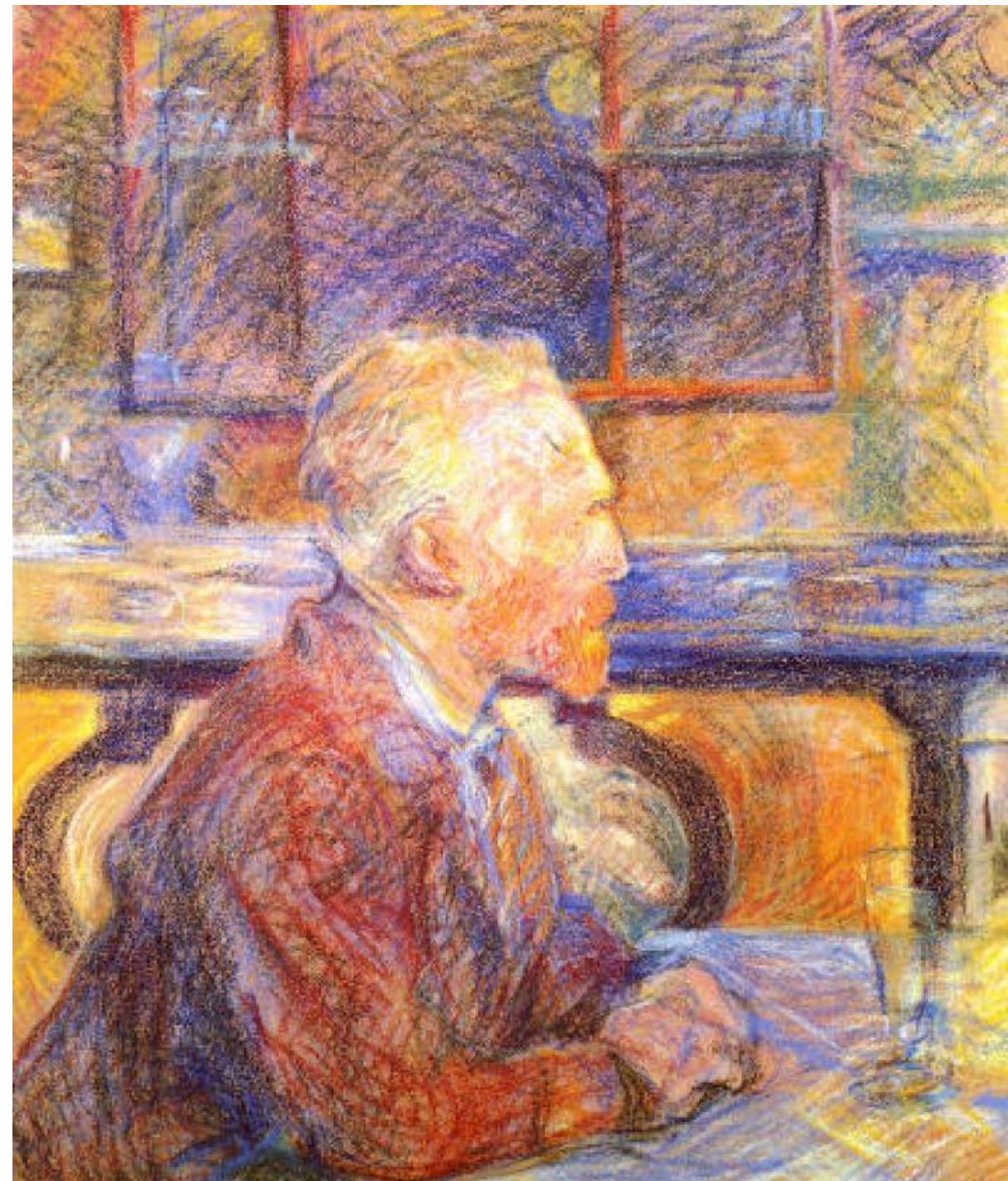
Portret van Vincent van Gogh

- Hij is in profiel afgebeeld, vooruit leunend aan een tafel in een bar, met een glas absint, in Café du Tambourin aan de Boulevard de Clichy. Van Gogh zou een liefdesrelatie hebben met de eigenares van het café, Agostina Segratori (ook model voor Corot, Delacroix, Manet,...) . Hij schilderde haar minstens twee keer.
- Van Gogh organiseerde een tentoonstelling van zijn japanse prenten in het café, Hij gaf kunstwerken aan Segatori als hij zijn rekeningen niet kon betalen. Hun relatie eindigde toen hij vroeg om zijn vroege bloemenschilderijen terug te geven,

Portret van Vincent Van Gogh

- Volgens de kunstenaar Paul Signac rondde Vincent van Gogh elke dag af in de bar, waar 'absinthes en cognacs elkaar in rap tempo opvolgden'. Van Gogh gaf later zelf toe (<http://vangoghletters.org/vg/letters/let694/letter.html>) dat hij 'bijna een alcoholist' was tegen de tijd dat hij naar Arles vertrok. Henri de Toulouse-Lautrec had dus een goede reden om zijn vriend aan een tafel te schetsen met een glas absint. <https://www.vangoghmuseum.nl/nl/collectie/d0693V1962>
- Meer weten over 'de groene fee' ?
<https://www.artemisomnibus.nl/blog/vincent-henri-en-de-groene-fee>

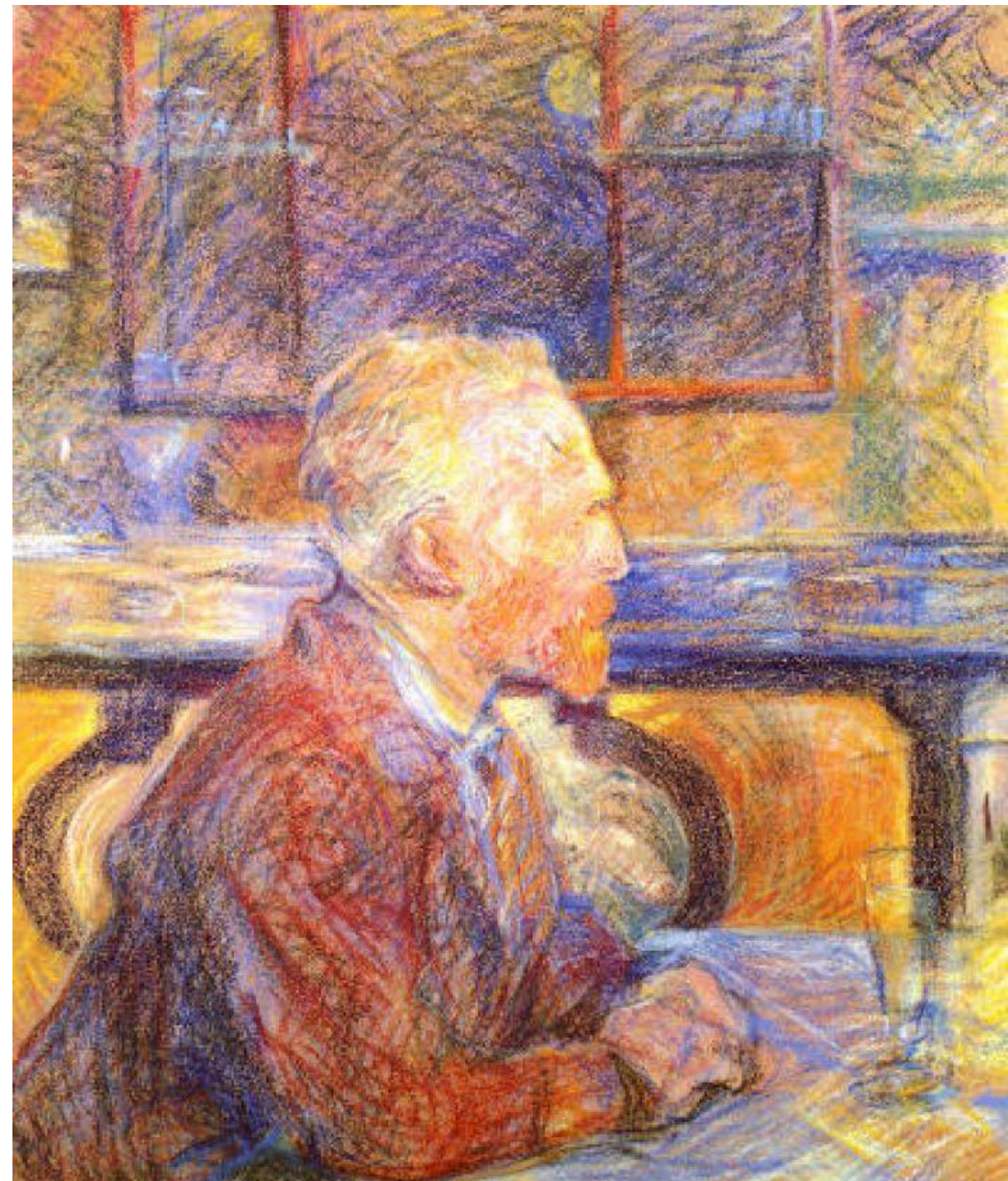

Portret van Vincent Van Gogh

Impressionisme?

-gebruik complementaire kleuren
blauw/oranje, geel/groen versterken
intensiteit. Niet alleen Van Goghs karakter
is goed weergegeven, maar ook de fysieke
gelijkenis is treffend: het terugwijkende
voorhoofd en de kromme neus zouden
typische familiekenmerken van de Van
Goghs zijn.

-het is een 'momentopname': de 'nerveuze'
lijntrekken geven het gekwelde karakter
van de schilder weer, en legt de
toeschouwer het beeld voor van een
onrustige mens, van de onbegrepen
kunstenaar.

MARYNA FEDEROVA

RUSSISCHE IMPRESSIONISTEN

Meshcherin Nikolai [1864–1916]

Grabar Igor [1871–1960]

MESHCHERIN

LANDSCHAP
1905

OLIEVERF OP DOEK

64,5 x 80 cm

MESHCHERIN

VOOR ZONSOPGANG (OP
EEN JUNI-AVOND)
1905

OLIEVERF OP DOEK

76 x 84 cm

MESHCHERIN

WINTER-
AVOND.
DORP.
1905.

IGOR GRABAR

MAART SNEEUW
1904

DOEK, OLIE

80 x 62 CM

IGOR GRABAR

VORST.
ZONSOPKOMST
1941

DOEK, OLIE

65 x 100 cm

Igor Grabar
1941

ANGELIEK KNOL

George Hendrik Breitner, De Singelbrug
1897

George Hendrik Breitner, *De Singelbrug aan de Paleisstraat in Amsterdam* (1897), Olieverf op canvas, 100 x 152 cm, Rijksmuseum Amsterdam

George Hendrik Breitner

- ▶ Schilder van het volk, hij schildert huizen, mensen, geschiedenis. (dat is gelukt, we kijken er nu tegenaan als een impressie van een moment uit de geschiedenis van A'dam)
- ▶ Donkere kleuren, veel meer grijsinten dan collega's
- ▶ *'t Is Breitnerweer* schijnt een Amsterdamse uitspraak te zijn (zelf in 13 jaar A'dam nooit gehoord, dus of het leeft weet ik niet)
- ▶ Indruk van toevalligheid en dynamiek, alsof het een foto is. Breitner maakte ook veel gebruik van foto's
- ▶ Gewone mensen, arbeiders. Leuk weetje: oorspronkelijk had Breitner hier een dienstmeid geschilderd i.p.v. de chique dame. Zijn zaakwaarnemer tipte hem een 'mondainer' type te schilderen, dat zou beter verkopen.

Impressionistisch

- ▶ Het schilderij is duidelijk een momentopname
- ▶ Moment uit het dagelijks leven
- ▶ Dichtbij en vluchtig
- ▶ Op straat geschilderd (althans die suggestie wekt hij)
- ▶ Niet gedetailleerd uitgewerkt. Kijk bijvoorbeeld naar de gezichten en letters.

Impressionistisch

- ▶ Losse toets
- ▶ Eigentijds (winkelend publiek was een modern fenomeen)
- ▶ Willekeurige voorbijgangers 'geportretteerd' op een plek waar het moderne leven plaatsvond, zie ook gebouwen op de achtergrond.
- ▶ De sfeer van de dag is voelbaar
- ▶ Geen heldere kleuren, in tegenstelling tot andere impressionisten. Maar ja, Amsterdam op een koude grijze winterdag is ook zoals op de foto. (het is geen Arles)

Waarom spreekt het mij aan

- ▶ Normaal voel ik me aangetrokken tot heldere frisse kleuren, maar deze grijze boel geeft me toch een vertrouwd gevoel. Thuis...
- ▶ Breitner heeft echt geschiedenis geschilderd. Een moment in de tijd, je komt dichtbij de mensen van toen. En tegelijkertijd is er niets veranderd. Nu lopen mensen daar nog precies zo op de bruggen. Het is meestal iets drukker, maar met sneeuw misschien ook niet. Het ademt nog steeds dezelfde sfeer, alleen de kleding en het ontbreken van de fietsen tegen de brugleuningen verraden de tijd. (Helaas wel wat gebouwen veranderd, goede foto kon ik niet vinden).

Breitner en de camera

- ▶ 'Het geheim van de Meester' (AvroTros Nederlandse Publieke Omroep) heeft een mooie aflevering over Breitners werk 'Meisje in witte Kimono'. Niet impressionistisch, wel mooie aflevering over cameragebruik van Breitner.
- ▶ [Het geheim van de Meester Extra: Breitner - Meisje in witte kimono - Het geheim van de Meester - AVROTROS.nl](#)

ANJA NABUURS

KURODA SEIKI

Onder de bomen, 1898

KURODA SEIKI, onder de bomen,
1898, olieverf op doek, privébezit ?,
75 x 94 cm

Wood One Museum of Art,
Hatsukaichi, Hiroshima

Japanse prenten uit de Edo – periode hadden grote invloed op impressionisten.
In het huis van Monet is zijn verzameling nog te zien.

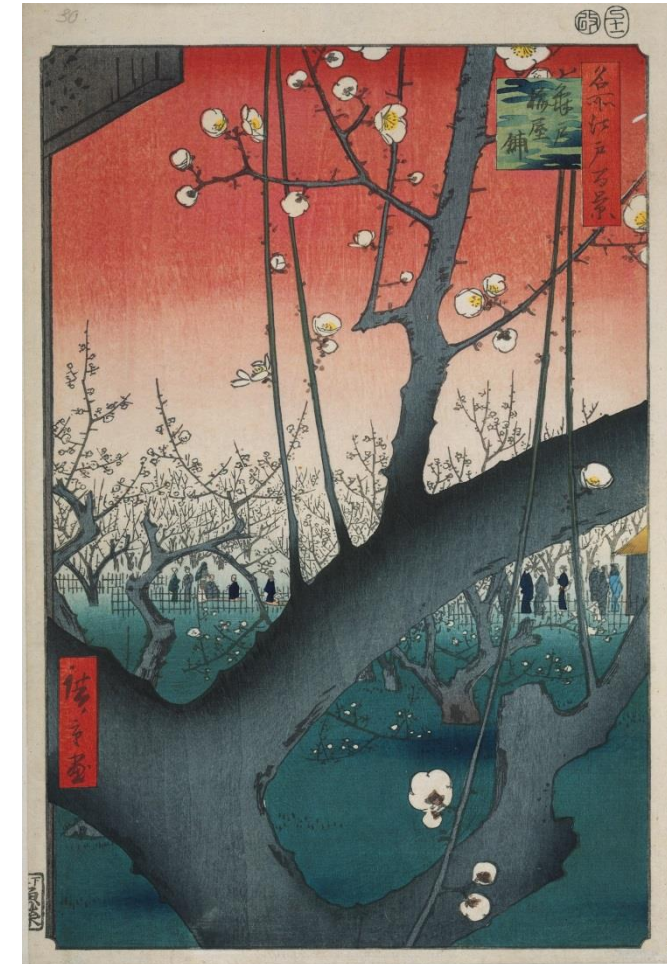
Kitagawa Utamaro

Katsushika Hokusai

Utagawa Hiroshige

In Japan viel het impressionisme in vruchtbare boden.

De Japanse schilder Kuroda Seiki (1866-1924) had 9 jaar in Parijs gewoont en keerde in 1893 weer terug naar zijn vaderland. Hij nam de impressionistische schilderkunst mee terug.

Op het schilderij 'onder de bomen', zie je een jonge vrouw liggen onder een boom in het gras. De zon speelt tussen de takken en de bladeren. Het model is Japans en haar kleding ook.

YOUP BERBEN

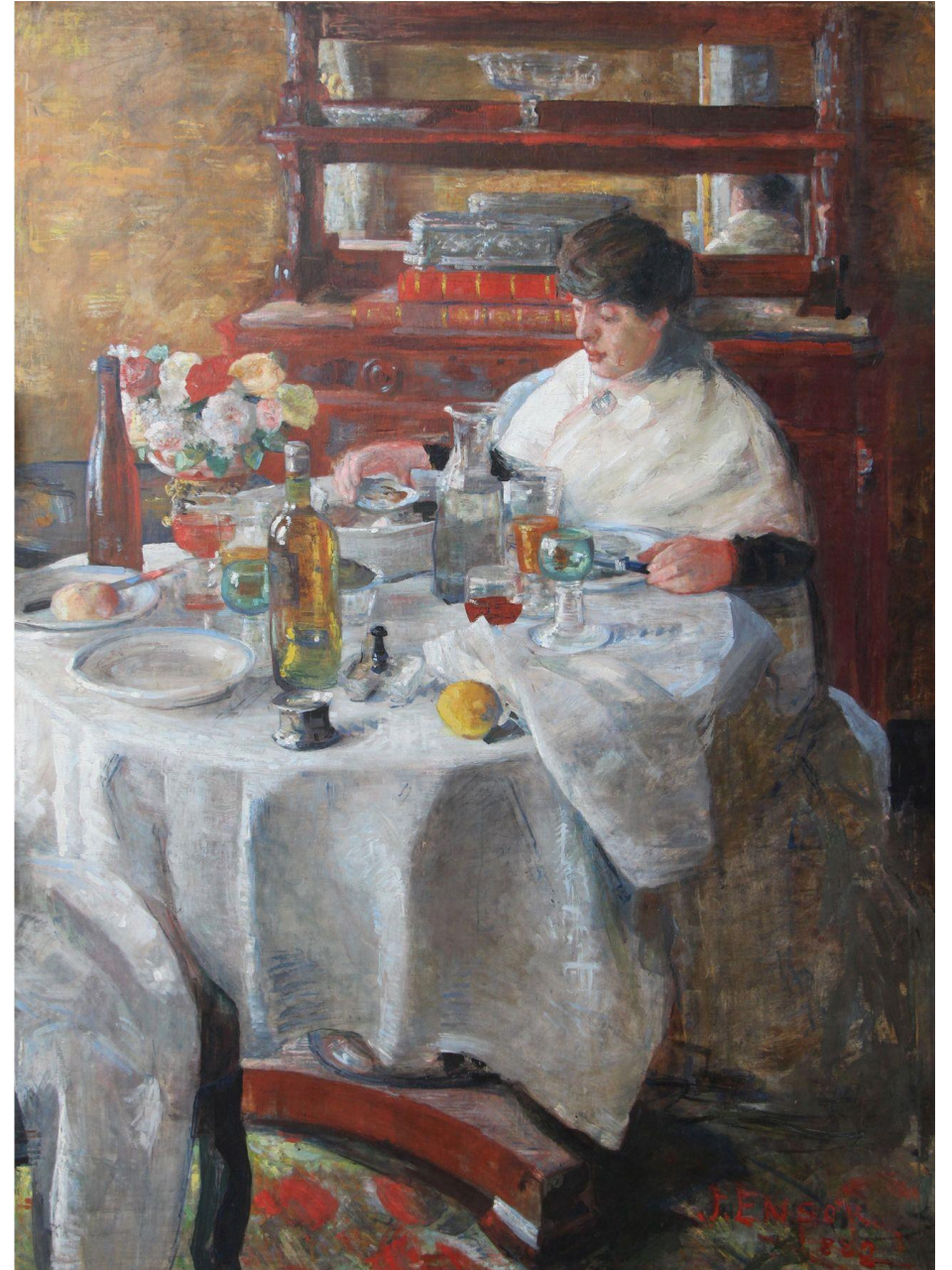
James Ensor

“De Oestereetster” (1902)

“ De Oestereetster ” van JAMES SIDNEY ENSOR, 1892, KMSKA, 205 × 150,5 cm

Voor en na
de
restaurantie

Aangeboden aan de stad Luik in 1907(“ vulgair”) maar geweigerd (Ensor : mosselen in plaats van oesters ?)
stad Brussel in 1909, ook geweigerd
Dr. Lambotte (afkomstig uit Luik , maar in Antwerpen woonachtig)
KMSKA in 1927.

“ Weelde van warme kleuren “
drie vlakken : de rijke voorziene Dis , als achtergrond een eerder valse
kast/bibliotheek met Mitche (tweede vlak) als verbinding van deze vlakken.
Mitche valt echter niet als eerste op , maar wel de gevarieerde en rijkele
opgediende tafel..met zeer warme kleuren : uitnodigend.
Een tweede bord , serviette , glazen en stoel zijn leeg ..de plaats van Ensor ?
Het oog wordt onmiddellijk getrokken naar de flessen wijn, vooral de volle
goud/gele fles die aan een “Sauternes” wijn doet denken .
Het geheel wordt overgoten door het warme licht vanuit links.
De oesters vallen bijna niet op !!!! Ze zijn summier geschilderd en zijn eigenlijk
niet het hoofdthema, dus ook geen verwijzing naar een erotische symboliek
De eerste titel, door Ensor gegeven, was trouwens : “ het land van kleuren “

Niettegenstaande de steun van schrijver Emile Verhaeren wordt het schilderij geweigerd voor de drie jaarlijkse tentoonstelling van Schone Kunsten in Antwerpen (te vergelijken met het salon des Refusés in Parijs) uiteindelijk kocht een arts uit Luik (of eerder zijn echtgenote , vriendin van Ensor, Emma Lambotte) het schilderij . Het koppel verzamelde een enorme collectie van Ensor schilderijen. Het is dus niet een portret maar wel een stilleven... de uitdrukking van het werkelijk leven ... een moment opname ... : “ une impression....” het ogenblik later zal Mitche een oester verorberen...

: -)

Mitche verdwijnt ergens in een weelde van kleuren , merk ook het tafelkleed op : schitterende Damast met lichtspelingen die de kleurrijke tafel nog versterken;

Het schilderij werd de voorbije jaren gerestaureerd, de dikke vergeelde vernislaag (typisch in de 19de eeuw) kon worden verwijderd.

Het Damast, na restauratie, is meesterlijk in zijn schakeringen... de inhoud van de Sauternes fles is ook exact van kleur : goud/geel/rosig : open the bottle please :-) :-) :-)

Youp